

Vergaderjaar 2021–2022

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 685

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID EN VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2021

1. Inleiding

Zoals toegezegd in de brieven aan uw Kamer van 17 november 2020¹ en 30 juni jl.² informeren we u bij deze over de voortgang van het Actieplan Strafrechtketen (Actieplan) van het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB), dat door ons wordt ondersteund.

Naast het stimuleren van de samenwerking binnen de strafrechtketen in het algemeen is de focus van het Actieplan gericht op het versnellen van de doorlooptijden van strafzaken betreffende veel voorkomende criminaliteit (VVC) en de lichtere vormen van high impact crime (HIC), die samen circa 70% van alle misdrijven vertegenwoordigen. Een doorontwikkeling van de ZSM-werkwijze, een adequate toepassing van (super)snelrecht en een snelle effectieve tenuitvoerlegging (executie) kunnen een bijdrage leveren aan het versnellen van de doorlooptijden.

Deze brief bevat een tussenbericht, het Actieplan loopt door tot eind 2022.

In deze brief informeren wij u tevens over het advies van het BKB over de bekostiging van de organisaties in de strafrechtketen: «Robuuste financiering» (bijlage)³ en onze reactie hierop. Dit advies is opgesteld naar aanleiding van het WODC/SEO onderzoek naar de continuïteit van de bekostiging van politie, OM en Rechtspraak. Over dit onderzoek naar aanleiding van de motie Rosenmöller⁴ hebben wij u in april jl. geïnformeerd⁵.

¹ Kamerstuk. 29 279, nr. 628

² Kamerstuk 29 279, nr. 662

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁴ Kamerstuk 35 300, C

⁵ Kamerstuk 29 279, nr. 649

Het BKB zet, ondersteund door het Realisatieteam Actieplan strafrecht-keten⁶, en in samenspraak met de regio's/arrondissementen, goede stappen met het Actieplan. Het is verheugend dat de motivatie in de regio's/arrondissementen groot is om gezamenlijk stappen te zetten om de doorlooptijden van strafzaken te versnellen. Onderschreven wordt dat het Actieplan hieraan een bijdrage kan leveren. Het BKB streeft er naar het grootste deel van de verbeteringen beoogd met het Actieplan aan het eind van 2022 te hebben doorgevoerd. Uiteraard geldt dat ook hierna ruimte is om maatregelen door te ontwikkelen, in de wetenschap dat de praktijk weerbarstig kan zijn.

De brief is als volgt opgebouwd. In paragraaf 2.1 wordt de voortgang in het realiseren van de doelstellingen besproken. In paragraaf 2.2 worden de ontwikkelingen ten aanzien van de maatregelen toegelicht. In paragraaf 2.3 worden de contouren van de meerjarenagenda geschetst. In paragraaf 3 wordt ingegaan op de opvolging van het WODC/SEO onderzoek naar de continuïteit van de bekostiging van politie, OM en Rechtspraak.

2. Voortgang Actieplan

Het Actieplan is opgesteld mede naar aanleiding van de doorlichting van de strafrechtketen (PwC). Hierin werd geconstateerd dat de strafrechtketen onder druk staat, mede als gevolg van de complexe maatschappelijke opgaven, zoals de aanpak van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit, de digitale criminaliteit en door de achterstanden door de coronacrisis.

Over de samenwerking werd meegegeven dat de strafrechtketen een samenhang van deelketens vormt die goede afstemming op landelijk en regionaal niveau vraagt. Tot slot werd aandacht gevraagd voor de veelheid van wets- en beleidswijzigingen en werd het Ministerie van Justitie en Veiligheid opgeroepen dit goed af te stemmen met de strafrechtketen.

Het Actieplan sluit aan bij andere verbeteringen in de strafrechtketen, waaronder de ambities omtrent de gezamenlijke digitalisering, de versnelling van de doorlooptijden op 7 zaakstromen, de aanpak van de multiproblematiek en het terugdringen van de coronavoorraden. Ook sluit het Actieplan aan op de invoering van de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Wet USB) waarmee concrete verbeteringen zijn gerealiseerd waardoor meer regie in de keten plaatsvindt.

Het Actieplan wordt uitgevoerd binnen deze brede context.

2.1 Doelstellingen Actieplan

In het Actieplan zijn de volgende doelstellingen geformuleerd in relatie tot het overkoepelende doel de doorlooptijden van strafzaken te versnellen:

- De inzet van (super)snelrecht en (optimalisering van) ZSM op veelvoorkomende criminaliteit (VVC) en bepaalde vormen van high impact crimes (HIC) wordt gefaseerd in het gehele land geïntroduceerd. Het doel is eind 2022 een landelijke dekking te hebben gerealiseerd. Het streven is om de gemiddelde doorlooptijd bij VVC- en HIC-zaken als bedoeld in het Actieplan te versnellen;
- In de tenuitvoeringsfase wordt vanuit dezelfde focus primair ingezet op versnelling van de processen rond taakstraffen en vrijheidsstraffen;

⁶ Het Realisatieteam Actieplan strafrechtketen bestaat uit vertegenwoordigers van politie, OM, Rechtspraak, executie en het Ministerie van JenV.

- Het Actieplan stelt de professionals meer in staat de onderlinge afstemming en samenwerking te verbeteren in het licht van het gezamenlijke ketenbelang.
- Vanaf 2022 wordt in de jaarplannen van de organisaties in de strafrechtketen de wederzijdse ketenafspraken opgenomen.

Monitor Actieplan

Om in 2022 resultaat te kunnen laten zien wordt dit jaar een 0-meting afgerond op de verschillende onderdelen van het Actieplan (in ieder geval ZSM, snelrecht/super snelrecht/snelrecht niet gedetineerden/tenuitvoerlegging). Ter monitoring van de voortgang wordt met ingang van 2022 eens per kwartaal de voortgang op de onderdelen van het Actieplan in beeld gebracht op zowel landelijk niveau als op het niveau van de verschillende regio's en arrondissementen.

Stand van zaken ZSM en snelrecht

In de nadere verkenningen en gesprekken met de regio's/arrondissementen ontstaat een eerste gezamenlijk beeld van de mogelijkheden voor de verdere optimalisatie van de inzet van ZSM en het snelrecht. Hieronder wordt dit eerste beeld geschetst, dat in de komende periode verder wordt verfijnd.

Stand van zaken ZSM

De ZSM-aanpak is een structurele manier van werken geworden. Om ervoor te zorgen dat ZSM effectief en efficiënt blijft, worden gezamenlijk met de arrondissementen/regio's en de VVE ZSM, waarin de ZSM partners landelijk afspraken maken over de inrichting van ZSM, de punten besproken waarop verbeteringen mogelijk zijn.

Hierbij komt aan bod dat de uitstroom van strafzaken vanaf ZSM die aan de rechter worden voorgelegd uit drie categorieën bestaat. Zaken die zeer kort na de aanhouding worden berecht middels supersnelrecht, nog binnen de termijn van de invezekeringstelling. Zaken die meer aandacht vragen en binnen de termijn van de inbewaringstelling worden berecht. En zaken die aan de rechter worden voorgelegd omdat de verdachte verzet aantekent tegen de door de officier van justitie uitgevaardigde strafbeschikking (OMSB). Deze snelrechtzitting niet gedetineerden (SRNG) vormt daarmee het sluitstuk in de afdoening van zaken die initieel door het OM worden afgedaan.

Niet alle strafbare gedragingen worden binnen de strafrechtketen gebracht. Door middel van selectie aan de voorkant wordt steeds beoordeeld of een strafrechtelijke afdoening inderdaad de meest opportune is. Daarmee wordt gekozen voor een geselecteerde instroom.

Stand van zaken snelrecht

Binnen alle arrondissementen worden op dit moment een of meerdere vormen van snelrecht aangeboden. Maar kwantitatief nog niet in een groot percentage van de zaken. De insteek is dat binnen alle arrondissementen in de komende periode verdere stappen worden gezet om het aantal zaken dat via snelrecht wordt afgedaan substantieel te vergroten conform de ambitie van het Actieplan. In de brief van november 2020 over het Actieplan hebben wij uw Kamer geïnformeerd over het uitgangspunt dat er een viermaandelijks overleg plaatsvindt per arrondissement tussen de president, de hoofdofficier en de politiechef over het snelrecht. Deze gesprekken vinden momenteel plaats en geven richting om het aantal zaken dat via snelrecht wordt afgedaan, de komende periode te vergroten.

Hierbij zullen onder andere ook de reclassering, Slachtofferhulp Nederland alsmede de advocatuur nauw worden betrokken.

2.2 Maatregelen ter ondersteuning van het Actieplan

Het bereiken van bovenstaande doelstellingen van het Actieplan in relatie tot het versnellen van de doorlooptijden en het versterken van de samenwerking wordt ondersteund door een set van maatregelen. Onderstaand wordt per maatregel toegelicht welke vorderingen worden gemaakt. In de komende periode worden deze maatregelen verder invulling gegeven.

2.2.1 Beleid en regelgeving: integraal overzicht en zicht op consequenties strafrechtsketen

Deze maatregel richt zich primair op een betere informatiepositie ter ondersteuning van de onderlinge samenwerking en het versterken van het ketenperspectief. In dit kader werkt het Ministerie van Justitie en Veiligheid in nauwe samenwerking met organisaties in de strafrechtsketen aan een overzicht van nieuwe beleids- en wetgevingsinitiatieven op grond waarvan de samenhang en de uitvoerbaarheid scherper in beeld kunnen worden gebracht. Momenteel wordt getoetst wat hiervoor binnen het ministerie en bij de organisaties in de strafrechtsketen georganiseerd moet worden. Hierbij wordt ook een goede inpassing in de planning & control cyclus (jaarplannen) van zowel het ministerie als die van de strafrechtsketen beproefd, zodat een goede prioritering van de initiatieven kan plaatsvinden.

De informatie uit het overzicht over de uitvoeringsconsequenties wordt betrokken in de meerjarenagenda van het BKB.

2.2.2 Datagedreven werken en ketenbreed informatie beschikbaar stellen

Datagedreven werken ondersteunt besluitvorming in de strafrechtsketen, met behulp van inzichten uit data-analyses. Het BKB signaleert vele kansrijke ontwikkelingen in de strafrechtsketen, die de komende jaren beter met elkaar in verband moeten worden gebracht. De strafrechtsketen heeft meerdere stappen hiervoor in voorbereiding, waaronder de ontwikkeling van een ketendashboard. Er is inmiddels ook een eerste stap gezet om dit slimmer te organiseren, door verschillende samenwerkingsverbanden zoals het ketendatateam (dat een landelijke monitor maakt voor de aanpak van de corona-voorraden) en de «early warning group» (een analyseteam dat verantwoordelijk is voor de strafrechtsketenmonitor) te integreren. Daarnaast wordt de doorontwikkeling van de Data Alliantie Strafrechtsketen (DAS) onverkort voortgezet, zoals wij uw Kamer in onze brief van 24 maart jl. hebben geïnformeerd.⁷

2.2.3 Afweging inzet strafrecht of andere instrumenten

Steeds nadrukkelijker wordt duidelijk dat het strafrecht in specifieke gevallen niet altijd de meest passende reactie is op normoverschrijdend gedrag. De inzet van het strafrecht als normhandhaving moet gereserveerd blijven voor bewijsbare zaken die zich bij uitstek ook lenen voor een strafrechtelijke interventie en waarvan de inschatting is dat de interventie daarnaast zal leiden tot een adequate oplossing voor het slachtoffer. Andere, niet-strafrechtelijke, interventies kunnen ook aan de orde zijn, bijvoorbeeld via de wijkpolitie, HALT, Slachtofferhulp, Veilig Thuis of via het Zorg- en Veiligheidshuis, die meer «recht» doen aan de ontstane

⁷ Kamerstuk 29 279, nr. 642

situatie. Met de ketenpartners is een begin gemaakt met het inrichten van een proces van selectiviteit aan de voorkant van de strafrechtketen.

2.2.4 Betrekken tenuitvoerings-informatie bij afdoeningsbeslissingen

Het BKB stelt in het Actieplan dat de beschikbaarheid van een volledig persoonsbeeld van de dader of verdachte behulpzaam kan zijn voor de keuze van afdoening door de officier van justitie of de rechter. Het kan ook helpen om vast te stellen of de beslissing inderdaad te executeren is. Om dit perspectief van de tenuitvoering tijdig te presenteren, ontwikkelt het CJIB een digitaal instrument genaamd TOP service. Een pilot van CJIB en OM, waarin dit instrument in de praktijk is beproefd, geeft aanleiding tot een landelijke uitrol van de TOP service. In eerste instantie zal een persoonsbeeld beschikbaar zijn van actuele en gesloten sancties. Deze eerste stap wordt in 2022 gevolgd door een prognose van de betaalkans, mits hiervoor financiering wordt gevonden. Dit persoonsbeeld wordt stapsgewijs verfijnd en uitgebreid, mede op basis van de ervaringen in het gebruik van het instrument door het OM, de Rechtspraak en uitvoeringspartners.

2.2.5 Inzet op versnelling processen taakstraf

In het Actieplan stelt het BKB dat de strafrechtketen inzet op een efficiëntieslag rondom de taakstraffen: versnelling van de uitvoering en het voorkomen van «rework» en retourstromen. De reclassering heeft een nieuwe werkwijze beproefd om de tenuitvoering van taakstraffen te kunnen versnellen. Deze nieuwe werkwijze lijkt succesvol en in de komende maanden zal een doorontwikkeling plaatsvinden. Daarnaast wordt voor werkgestraffen met multiproblematiek verkend hoe de toepassing van een taakstraf «met zorg» ertoe kan leiden tot minder rework en de retourstroom afneemt. Hierbij wordt de taakgestrafte tijdens de taakstraf gemotiveerd voor een vervolgtraject gericht op zorg of dagbesteding na afronding van de taakstraf.

De screening van reclassanten voorafgaand aan de afdoening en betere beschikbaarheid van hun daadwerkelijke (adres)gegevens binnen de strafrechtketen heeft ook tot doel om het aantal opdrachten dat als «niet uitvoerbaar» retour wordt gestuurd te verminderen. Dit betreft een regionale aanpak in samenwerking met de ketenpartners en in samenhang met de doorontwikkeling van ZSM en de toepassing van snelrecht en supersnelrecht.

2.2.6 Inzet op proces vrijheidsbenemende straffen: zelfmelders en arrestanten

In het Actieplan staat dat de strafrechtketen wil inzetten op een versnelling van het proces voor vrijheidsbenemende straffen. Een belangrijke factor hierin is de benutting van capaciteit. Voor zelfmelders is DJI erin geslaagd het volume aan op te roepen zelfmelders terug te brengen tot onder het niveau van vóór de coronapandemie. Voor deze zelfmelders werkt DJI aan een herijking van het proces, onder meer door een beleidsverkenning in samenwerking met CJIB en de JenV-academie en door onderzoek naar de drijfveren van gestraffen om al dan niet mee te werken aan de zelfmeld-procedure. Op basis hiervan zijn verbeteringen in het zelfmeldproces te treffen en is een pilot digitaal zelfmelden te overwegen.

De in het Actieplan genoemde verkeerstoren is na een projectfase geïmplementeerd en heeft de vorm gekregen van een intensieve samenwerking tussen DJI, CJIB en politie om de inzet van politie met betrekking tot arrestanten voortdurend af te stemmen op de beschikbare capaciteit van DJI. De ketenpartners ervaren dat het proces hierdoor sneller en soepeler verloopt. De samenwerking heeft ertoe geleid dat de

voorraad nog te executeren arrestantenvonnissen is teruggebracht tot het niveau van vóór de coronapandemie.

2.2.7 Aandacht voor (logistieke) kwaliteit

De procesgang van een dossier (zaak) door de strafrechtketen wordt primair bepaald door het wetboek van Strafvordering en heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot het huidige werkproces. Bij de inzet van (super)snelrecht en de doorontwikkeling van ZSM wordt met een logistieke bril gekeken hoe de ketenprocessen geoptimaliseerd kunnen worden en waar digitalisering het proces kan faciliteren en vereenvoudigen. De eerste gesprekken hierover worden binnenkort gestart.

2.2.8 Digitalisering

De digitalisering vormt een onderdeel van het ambitietraject van het BKB en een belangrijke voorwaarde om het Actieplan te realiseren en de prestaties van de strafrechtketen te verbeteren. Over de voortgang van het ambitietraject informeerden wij uw Kamer op 29 juni 2021⁸. Het is cruciaal dat de digitaliseringstrajecten de operationele ambities (doorontwikkeling ZSM, snelrecht en supersnelrecht en de versnelling van het tenuitvoeringstraject faciliteren). Prioritering in de digitaliseringstrajecten vindt derhalve in goed overleg met het Realisatieteam plaats.

Trajecten als het Digitaal Procesdossier (DPD), waarmee processen-verbaal digitaal de keten ingaan, MultiMedia voorzieningen voor de ketenpartners en een Digitale Samenwerkingsruimte voor de partners in het ZSM proces kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het verkorten van de doorlooptijden. Ditzelfde geldt voor de ketenbrede aandacht voor datakwaliteit.

De bovenstaande stand van zaken bij de maatregelen, gericht op actieve en resultaatgerichte samenwerking, laat zien dat de goede weg is ingeslagen, maar de uitdaging onverminderd groot is om de doorlooptijden van strafzaken te versnellen. Het BKB faciliteert en stimuleert de inspanningen van de regio's/arrondissementen onder meer met de uitwisseling van good practices en het oppakken van vraagstukken die een landelijke aanpak vergen. De uitwerking van de maatregelen hebben bij het BKB en het Ministerie van Justitie en Veiligheid prioriteit.

Innovatieve ontwikkelingen ontstaan tijdens de coronacrisis

Naast bovenstaande maatregelen wordt bezien of en zo ja welke innovatieve maatregelen of ontwikkelingen die zijn gestart tijdens de coronapandemie relevant zijn voor het Actieplan. Hierbij kan gedacht worden aan maatregelen die bijdragen aan verbetering van de dienstverlening en/of aan het versnellen van doorlooptijden, bijvoorbeeld via online voorzieningen. In onze brief over de coronamaatregelen die wij separaat aan uw Kamer aanbieden wordt uw Kamer over de actuele stand van zaken met betrekking tot het terugdringen van de door de coronapandemie veroorzaakte voorraden en een aantal tijdens de pandemie ingezette tijdelijke maatregelen geïnformeerd. Een aantal van deze ontwikkelingen draagt mogelijk ook bij aan het versnellen van de doorlooptijden in strafzaken.

2.3 Meerjarenagenda BKB

Het realiseren van duurzame verbeteringen in de (samenwerking binnen de) strafrechtketen is een zaak van de langere termijn. Momenteel wordt gewerkt aan een set van meerjarige afspraken.

⁸ Kamerstuk 29 279, nr. 662

De meerjarenagenda, die wordt afgesproken tussen het BKB en ons als verantwoordelijke bewindspersonen, geeft de organisaties uit de strafrechtketen beter zicht op datgene wat de komende jaren de keten te doen staat. Het brengt op die wijze voor de betrokken organisaties en professionals ook focus aan. Naar verwachting leiden de inspanningen in het voorjaar van 2022 tot afspraken voor de komende jaren.

Contouren meerjarenagenda

In de meerjarenagenda worden allereerst de afspraken rondom de bestaande BKB-ambities op het terrein van digitalisering, doorlooptijden en de aanpak van multiproblematiek opgenomen. Het is de inzet om in de meerjarenagenda afspraken te maken over verwachte invoering van majeure beleids- en wetgevingstrajecten, zoals over de implementatie van het wetboek van Strafvordering. De wet zal een stevig beroep doen op het absorptievermogen van de strafrechtketen, zoals wij u hebben bericht in onze brief van 11 februari jl.⁹.

De inzet van het BKB is om ook afspraken die voortvloeien uit het Actieplan ten aanzien van ZSM, de vormen van snelrecht en tenuitvoering in de meerjarenagenda op te nemen.

Dit geldt ook voor de maatregelen die hierboven zijn genoemd, zoals het datagedreven werken en het verbeteren van de (keten)logistiek.

Tot slot wordt in de komende periode uitgewerkt op welke terreinen van de bedrijfsvoering samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt, zoals op het gebied van personeel, huisvesting en logistiek.

Het BKB heeft deze zomer afgesproken dat vanaf 2022 in de jaarplannen van de organisaties in de strafrechtketen de ketenafspraken en -ambities worden opgenomen. Het opstellen van de jaarplannen is op dit moment gaande.

3. Advies BKB over de financiering van de strafrechtketen

Naar aanleiding van het in opdracht van het WODC door SEO verrichte onderzoek: «Continuïteit financiering politie, Openbaar Ministerie en Rechtspraak» heeft het BKB een nader advies opgesteld. Hierin geeft het BKB aan wat nodig is om een zogeheten robuuste financiering voor de strafrechtketen dichterbij te brengen. Het advies van het BKB is als bijlage bij de brief gevoegd. Het bevat voor ons herkenbare en goed bruikbare noties, die zeker kunnen bijdragen aan het streven om te komen tot meer continuïteit in de bekostiging van de betrokken organisaties. Het advies vergt nog nadere bestudering en bespreking met de betrokken organisaties, maar in reactie op de vier hoofdpunten uit het advies merken wij het volgende op.

3.1 Bekostiging organisaties actueel houden en focus op maatschappelijk perspectief

Uit het SEO-onderzoek komt naar voren dat de verschillende gehanteerde bekostigingssystemen elk hun voor- en nadelen hebben. Er wordt geen algemene voorkeur uitgesproken voor een bepaald bekostigingssysteem. Ook het advies van het BKB doet dat niet. Wel wordt bepleit om, in samenspraak met de betrokken organisaties, goed de vinger aan de pols te houden zodat waar nodig tussentijdse aanpassingen kunnen worden overwogen. Onze inzet is om bij de verschillende doelstellingen en ambities zoals die zijn opgenomen in de JenV-begroting rekening te

⁹ Kamerstuk 29 279, nr. 637

houden met het lange termijn perspectief, daar waar de desbetreffende maatschappelijke opgave daarom vraagt.

3.2 Effecten van bezuinigingen en intensiveringen

Het advies van het BKB beveelt aan om in geval van budgetwijzigingen (zowel opwaarts als neerwaarts) voldoende rekening te houden met de potentiële verandernsnelheid van de keten en van de betrokken organisaties. Dat sluit aan bij een vergelijkbare bevinding van het SEO-rapport, waarin werd geconstateerd dat snel opeenvolgende algemene bezuinigingen en specifieke investeringen in een relatief kort tijdsbestek vanuit een oogpunt van continuïteit risico's opleveren voor de organisaties van politie, Openbaar Ministerie en Rechtspraak. Dit zal ook gelden voor andere organisaties in het JenV-domein. Zoals al aangegeven in onze reactie op het SEO-rapport aan de Kamer zien wij dit als een belangrijke aanbeveling die we zeker ter harte zullen nemen. Daarbij geldt de kanttekening dat de uiteindelijke vaststelling van de begroting door regering en parlement het resultaat is van een bredere politieke afweging die soms kan dwingen tot andere keuzes. Wij onderschrijven dat duidelijkheid en transparantie bij het maken van deze keuzes en van de gevolgen daarvan voor de ketenpartners van groot belang zijn.

3.3 Vaker ketenfinanciering bij samenwerkingsverbanden

Het advies van het BKB sluit op het punt van ketenfinanciering goed aan bij de bevindingen van het SEO-rapport hierover, meer in het bijzonder het aandachtspunt dat de wijze van bekostiging primair is gericht op de individuele organisaties en niet op (het bevorderen van) ketensamenwerking. Tegelijkertijd stelt het rapport vast dat er geen aanleiding is een fundamentele wijziging aan te brengen in de bestaande bekostigingssystemen van de onderzochte organisaties. Wij vinden het de moeite waard dat de mogelijkheden van ketenfinanciering en de verwachte voordelen ervan voor de ketensamenwerking nader worden onderzocht en dat de betrokken organisaties daarmee in de praktijk meer ervaring kunnen opdoen. In het advies van het BKB wordt in dit verband verwezen naar de ervaringen die zijn en nog worden opgedaan bij de digitalisering van de strafrechtketen. Ook zal nader worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor ketenfinanciering van de vaste lasten bij ZSM. De lessen uit deze twee trajecten zullen worden betrokken bij eventuele verdere initiatieven.

3.4 Breng effecten van nieuw beleid en regelgeving op de organisaties en de keten beter in beeld

Zoals in paragraaf 2.2 nader is toegelicht werkt het Ministerie van Justitie en Veiligheid samen met de organisaties in de strafrechtketen aan een overzicht van nieuwe beleids- en wetgevingsinitiatieven. Het overzicht zal ook informatie genereren over de financiële consequenties voor de organisaties in de strafrechtketen en daarmee ook inzicht verschaffen over de uitvoerbaarheid van de initiatieven en de noodzaak tot prioritering.

4. Tot slot

Het is positief dat de organisaties in de strafrechtketen het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen en de handen ineen hebben geslagen om de samenwerking te versterken, zodat de gehele keten samenhangend optreedt, binnen de rechtstatelijke kaders. Het BKB streeft er naar het grootste deel van de met het Actieplan beoogde verbeteringen aan het eind van 2022 te hebben doorgevoerd.

Over de verdere voortgang van de uitvoering van het Actieplan en de inhoud van de meerjarenagenda zullen wij uw Kamer voor de zomer van 2022 nader informeren.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker